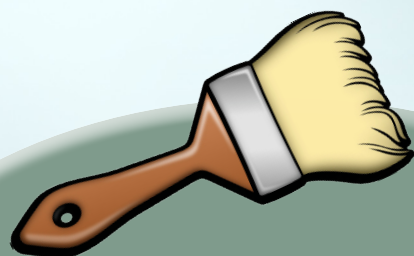

Junior Lovas Nemzet

IV. évfolyam 12. szám. 2021. december

KÉPREGÉNY

RAJZPÁLYÁZAT

JÁTÉKOK

SZÍNEZŐ

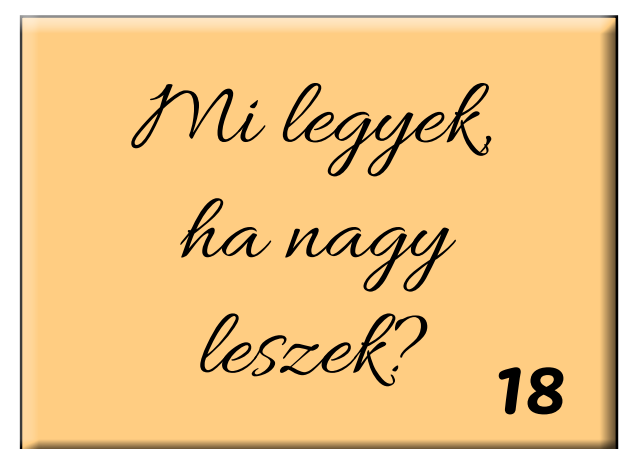
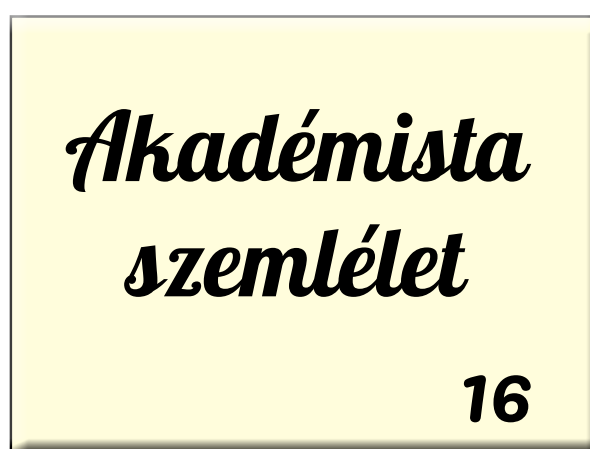
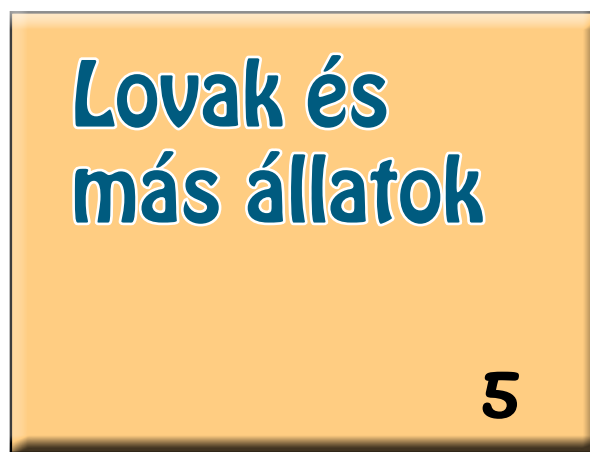
TARTALOM

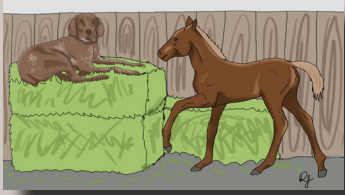
*Ha megtetszik valamelyik cikk,
kattints rá!*

*Ha vissza szeretnél jönni ide,
akkor kattints a házikóra!*

Vagy nyomtasd ki! Színezz, vágj, játszz!

Meseház

34

Junior
mese

36

PATREON

38

Színező

39

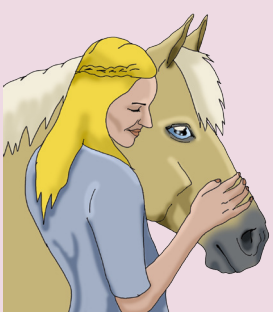
Képregény

40

Junior
Lovas Nemzet
a
Facebookon is!

Nyelvlecke

43

LOVAK A TERMÉSZETBEN

45

Játéksarok

46

Kreatív
kuckó

47

Rajzpályázat

49

IMPRESSZUM

51

Ebben a rovatban összegyűjtünk nektek néhány tanácsot, amit érdemes megfontolni.

December

Kesztyű és a jégdermesztő hideg

Mindenki találkozhatott már a boltokban kapható lovas kesztyűvel. Valószínűleg jártatok már úgy is, hogy ez a kesztyű nagyon kényelmetlen volt az ápolásnál, szerszámozásnál - mert nem éreztél benne semmit, a csat nem akart működni, az ápolóeszközök meg potyogtak ki a kezedből.

Két kesztyű

Az a tippünk, hogy szerezz be egy cérnakesztyűt, vagy egy olyan könnyebb kesztyűt, aminek az újvégei nyitottak! A lovaglókésztyűk kialakítása miatt a szárat könnyen kézben tudod tartani, míg ezekkel az egyszerűbb darabokkal minden mást a ló körül.

Van saját tipped?

Küldd el **INSTÁN** az ötletedet nekünk!
[juniorlovasnemzet](https://www.instagram.com/juniorlovasnemzet)

A kutya viselkedése

Esett szó a kutya származásáról, a taplálkozásáról, most nézzük meg a viselkedését is! Bár a kutya a világ legtöbb „nyelvet beszélő” élőlénye, leginkább elsősorban (kb. 70 %-ban) testbeszéddel és kisebb részben mimikával (arc kifejezések) és „szóval” (verbálisan) kommunikál. Nagyon sokat meg lehet tudni például két kutya találkozásánál a fülük, farkuk és testük tartásából, hogy az barátságos vagy ellenkezőleg. Napjainkban már külön tudomány (kutyaetológia) vizsgálja az egyes viselkedési formákat, a problémákat, hogy minél inkább megérthessék azok okát.

Fontos tudnivaló

A kutyaiskolákban is alapvetően a kutya-ember közti helyes kommunikáció alapját tanítják meg a gazdiknak. Mert a kutyaiskolák nem a kutyusoknak vannak, hanem a gazdáknak, ahol ők már a kutya egészen kis korában megtanulhatják a helyes bánásmódot, felnőtt kutyáknál meg segítséget kapnak a viselkedési problémák korrigálására.

Amikor a kutya az ember mellé került, megtanult alkalmazkodni hozzá, de ne feledjük, hogy egy ösztönnel rendelkező ragadozóról van szó, a legtöbb probléma pedig abból adódik, hogy ezt mi emberek nem tudjuk felismerni és kezelni. Illetve, hogy egyre inkább emberi tulajdonságokkal ruházzuk fel a négy lábút, úgy is bánunk vele, ő pedig nyilván kutyaként reagál erre - ebből adódnak a problémák.

Ahogy múlt hónapban is, nézzünk pár gyakorlati példát:

Miért fekszik hanyatt elém?

*Kutyák közötti találkozásnál meg lehet figyelni ezt a jelenséget - **A MEGADÁS** jele. A kutya legsebezhetőbb pontja a hasa, ott vékonyabb a bőr, kevesebb szőr is védi.*

Hogy néz ki egy helyes kutyasétáltatás?

Erre egyszerű a válasz: mi sétáltjuk a kutyát és nem ő minket. De mit is jelent ez? Először is, a sétát mi kezdeményezzük, azaz elmegyek sétálni, úgy döntöttem, ma velem jöhet a kutya is. A legtöbb helyen kell póráz, ami nem arra szolgál, hogy a kutya végighúzzon bennünket az úton. Azt tudjátok,

ki tanította meg erre? Pofon egyszerű: mi. És tudjátok, mikor? Úgy a 20. séta alkalmával. Kezdetben kölyökként elbújt a lábunk mögé, majdnemhogy húzni kellett. Aztán kis idő múlva, amikor már felbátorodott, és elkezdtek érdekelni bizonyos dolgok, volt, hogy elénk került. Aztán amikor előttünk ment, és meg akart nézni valamit, de a póráz már feszült, húzott rajta egyet, és mi történt? Utánaléptünk. Így rájött arra, ha valamit akar, csak meg kell húzni a pórázt.

Miért nem hallgat a kutya rám?

Ennek oka elsősorban a kötődés hiánya és a helytelen kommunikáció. Különböző technikák vannak ezek elsajátítására. Tapasztalatom alapján célszerű a kutyust a tenyésztőtől való elhozatalakor kézből etetni: egyrészt így megtanítható a neve, másrészt megtanulja, hogy az ételt tőlünk kapja, így kialakulhat a kötődés. Miért? Azért, mert ragadozóként neki elsődleges ösztöne a táplálékszerzés.

Otthon mindent meg tud csinálni a kutyám. Kimegyünk az utcára és még a nevét is elfelejti! Miért?

Hasonló a probléma oka, mint a postás ugatásánál: a kevés inger. Az alapokat (kötődés, neve, behívás) valóban otthon, nyugodt körülmények között kell megtanítani neki, de nagyon fontos, hogy fokozatosan gyakoroljunk vele egyre több ingerrel rendelkező helyen is. Így fog tudni minden körülmény között figyelni ránk.

Ha tehát valamilyen probléma merül fel a kutyánkkal kapcsolatban, elsősorban magunkat kezdjük el vizsgálni!

Gyutai-Erős Mónika
Fotó: Csikós Csaba

Stressz esetén elő a kreativitással!

Rendkívül jól el lehet terelni a figyelmet általa – sőt, nem csak hogy elterelni, de levezetni, engedni kiáramoltatni magunkból azokat az érzéseket, amik feszültséget okoztak bennünk.

Hogy te nem vagy kreatív?

Hogy mégis miféle kreatívkodásra gondolok?

Hogy amikor majd szétvet a düh vagy a bánat, hogyan figyelj bármi másra azon kívül?

Amikor nekem javasolták ezt, legelőször én is értetlenül álltam a dolog előtt. Aztán barátokkal együtt megtaláltuk a megoldást.

Először is

Mindenkiben van kreativitás, egyedi ötletek. Benned is, csak maximum még nem fedezted ezt fel.

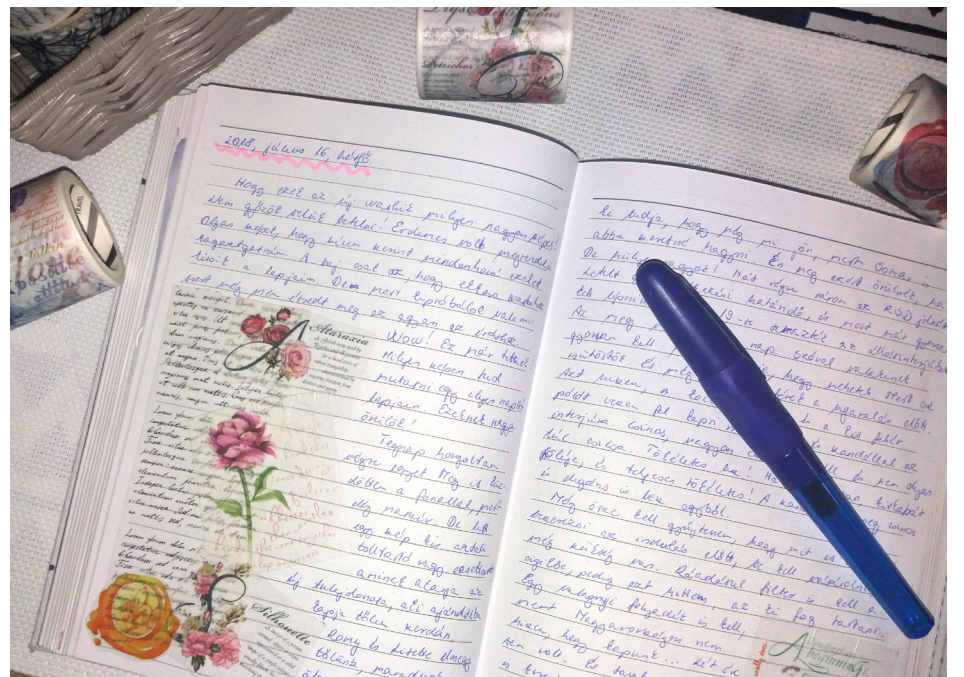
Másodszor

Amikor az érzések elöntenek, és ki se látsz az érzelmi viharodból, akkor - pont akkor, elég nehéz megtalálni azt a valamit, ami által kreatív módon kifejezhető, és levezethető, amit érzel. Szóval ne ilyenkor kezdj azon gondolkodni, hogy rajzolj, makettezz, ékszert készíts, verset írsz, szalvétatechnikával teás dobozt készíts vagy éppen álomfogót csinálj-e... Mert egyiknek se fogsz nekiállni.

Viszont akkor, amikor éppen egy teljesen átlagos napod van, elkezdheted megkeresni, mi is az, amiben te kreatív vagy. És vészhelyzet esetén már csak elő kell majd húzni. (Sőt, ha már tudod, mi segít, nem is kell a nagy érzelmi viharokig várni – minél gyakrabban alkotsz valamit, amibe beleteszed a lelked és a gondolataidat, annál kevesebb és kisebb vihar jön majd.)

És harmadszor

Az első néhány percben biztosan nehéz lesz az indulataid helyett más- valamire figyelni, de ha megvan az a valami, amiben kreatív vagy, és ami jó érzéssel tölt el, és egy stresszes nap végén hozzákezdesz ehhez a valamihez, aztán pedig kitartasz egy picit, az érzéseid maguktól csitulnak majd el, mert a figyelmed elterelődik, és észrevétlenül bekúsznak a jó érzések a stressz helyére.

Próbáld csak ki bátran!

Lehet, hogy Te magad is meg fogsz lepődni, milyen jól beválik!

És van itt még valami.... Nem hagyjuk ám tanács nélkül azokat sem, akik még mindig azt hiszik, hogy ők bizony nem kreatívak! Merthogy, mint mondtam, mindenkiben lakik kreativitás, egyedi ötletek, és egy olyan valami, amiben meg tudja jeleníteni a külvilág számára azt a sokmindent, amit belül érez.

Nektek szól ez a mini kihívás!

Ami egyrészt egy izgalmas játék, másrészt érdekes felismerésekre fogtok majd szert tenni, ha megcsináljátok.

Mostantól – és ezen elhatározásodat ünnepélyes fogadalom keretében érdemes megerősítened kiskutyádnak, barátnődnek, naplódnak, pónidnak... is, mert úgy sokkal hatásosabb – egy héten keresztül, minden egyes nap, csinálj valamit, ami kreatív!

Addig törd a fejed, amíg ki nem találsz valamit!

Lehet ez meseírás, különböző fonásfajták kipróbálása a lovad sörényébe, növények ültetése, pólófestés, falikép készítés, fotózás, zene, bármi.... Minden nap valami mást próbálj ki! És minden nap dicsérd meg magad azért, mert teljesítetted a kihívást! És egy hét múlva rájössz majd, hogy bizony sokkal kreatívabb vagy, mint gondoltad volna! Sőt, még választani is tudsz majd – érezni fogod, melyik tevékenység volt az, ami közben igazán jó érzés töltött el, amit szívesen csinálnál gyakrabban is, ami után mint ha még a kedved is sokkal jobb lett volna.

Na, és ezt a valamit húzd majd elő a tarsolyodból, amikor úgy érzed, pocsék napod volt, valaki nagyon megbántott, vagy dühöt, csalódottságot, esetleg félelmet érzel.

És meglátod, segíteni fog!

Ha van kedvetek megmutatni nekünk, miket alkottatok, küldjétek el lefotózva. Mi nagyon kíváncsiak vagyunk rá, és nagyon örülnénk neki!

Szóllós Judit

allatasszisztaltfoglalkozasok.hu

Manapság is rengeteg lovas szólással, közmondással, kifejezéssel találkozik az ember. Ebben a rovatban **VELETEK KÖZÖSEN** gyűjtjük ezeket!

Csapjunk a lovak közé!

Elindul vagy lendületesen, nagy erővel nekikezdsz valaminek. (Sokszor felszólításként, mondatértékűen.)

Eredete

A hajtók ostorral indították a lovakat a kocsi előtt, mintegy odacsaptak. Két ló esetén mind a kettőt egyszerre kellett elindítani, így a lovak közé csattintottak.

Szélhámos

Mások félrevezetéséből hasznot húzó (személy). Származékai: szélhámosság, szélhámoskodik.

Eredete

Két szóból eredeztethető: szél és hám. Melléknévként használták az olyan lóra, amelyiket a hám széléhez kötötték és ott haladt azon lovak mellett, akik valóban húzták a kocsit. Így olyan hatást keltett, mintha ez a ló is húzta volna a fogatot, pedig csak mellette baktatott. Ebből adódnak a mai jelentései: munkát imitál, lóg, másokat megtéveszt, félrevezet.

Forrás: Magyar szólások közmondások adatbázisa és Arcanum.com - Lexikonok: Magyar Etimológiai Szótár

RF

NYERJ JUNIOR LOVAS NEMZET AJÁNDÉKSOMAGOT!

Gyűjts össze minél több szólást, közmondást a lovakkal kapcsolatban! A három legtöbb anyagot gyűjtő olvasónk Junior ajándéksomagot nyer. További 5 beküldő, apróbb ajándékot nyer.

FONTOS A MENNYISÉG, A PRECIZITÁS, A FORRÁS MEGJELÖLÉSE!

Beküldési határidő: 2022. január 13.
Cím: lovasnemzetplusz@gmail.com

Sokat vagy a lovak mellett. Már egy apró mozzanatát is észreveszed, ha az átlagostól eltér. Tudod-e pontosan mi történhetett a lóval? Ebben a rovatban felderítjük!

Tudtad-e a tenyészbénaságról?

1951 óta nem fordult elő hazánkban tenyészbénaság.

Mi okozhatja?

Egysejtű parazita okozza a betegséget. A lovak párosodás közben fertőzik meg egymást. Vagy egy másik út, hogy a fertőzött kanca a csikóját fertőzi tovább a tejével.

Hogyan vedd észre?

A betegség általában hónapokig, akár 1-2 évig is elhúzódhat. Az első tünetek a külső nemiszerveknél jelentkeznek: a nyálkahártyák duzzadni kezdenek, lencsényi csomók alakulnak ki körülötte, fekélyek keletkeznek. A bőrben található paraziták tallérfoltokat hoznak létre általában faron, nyakon, mellkason és martájékon. Idegrendszeri tünetei is lehetnek, először érzékenyek az idegek által behálózott területek (pl a bőrön), majd érzéketlenné válnak. Az izmok is bénulhatnak, legfőképp a hátsó lábak pozícióján, mozgásán lehet észlelni.

Mit tudsz tenni?

Magyarországon nem szabad az ilyen fertőzött állatot gyógykezeltetni. De megelőzni a bajokat, itt is lehet! Fedezettetés előtt a mént vizsgáltatni kell. Ha a kancát is szeretnéd vizsgálni, annak sincs akadálya. Illetve, ha bármilyen elváltozást találsz a nemiszervek tájékán, az állatorvosnak azonnal szólnod kell!

Roflics Fanni

Forrás: Dr. Horváth Zoltán - Lóbetegségek

Lektorálta: Dr. Csepi Gábor

Lovas Nemzet, 2021. december
Keresd az újságárusoknál!

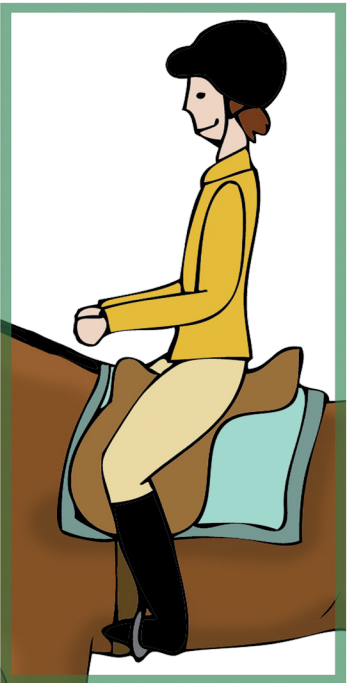
Sziasztok!

Gombóc vagyok, póniló. Szeretnék benneteket kicsit elkalauzolni a lovaglás világában. Tartsatok velem!

Szárakat a kézbe!

Közeleg a nap, hogy kezébe vedd az irányítást. Tovább kell lépned, hiszen már többre vagy képes. Itt az idő a komolyabb és felelősségteljesebb játéokra. Először is, ellenőrizzük a már megszerzett tapasztalatot, és előkészítjük a szár felvételét a szártartáshoz – ez a hivatalos elnevezése annak, amit ma tanulunk. Lássuk csak: egyenesen, zártan ülsz. Felsőtest és lábak rendben.

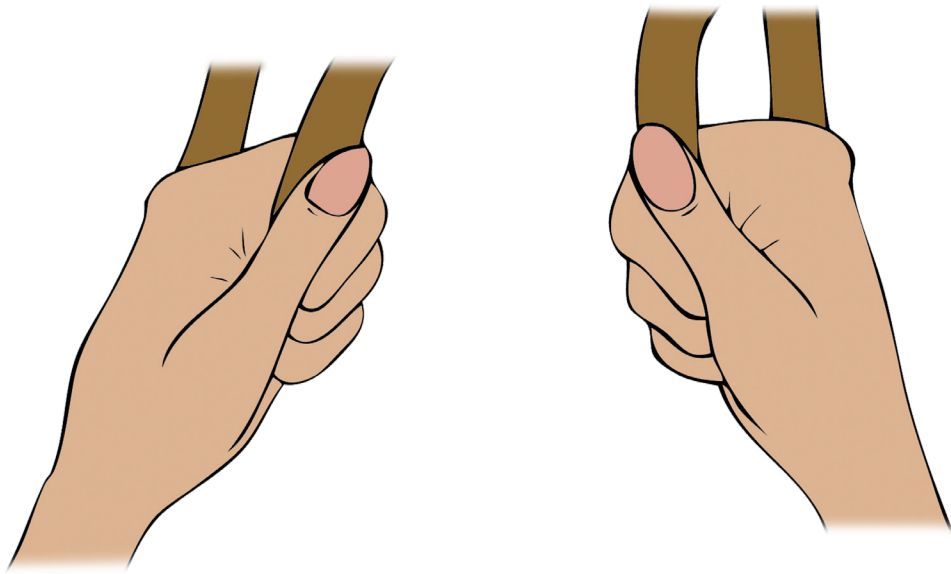
Tartsd úgy a kezéd, mintha szíjat fognál: meghajlítod a könyököd, felkarod a tested mellett marad - nem kell odanyomnod, csak lazán, de maradjon ott! Alkarod kicsit lefelé mutat. Zárd ökölbe a kezéd úgy, hogy a hüvelykujjad legyen legfelül (ezt hívjuk szakszerűen állított kéznek)! Zárt öklödet tartsd nagyjából a csípőd magasságában!

Nagyon jó, de ügyelj, hogy ügetésben is ilyen szépen és lazán tartsd! Ha elindulok, ne akarj evezni a kezéddel, az egy csöppet zavarna.

Gyakran előfordulhat, hogy kezdetben kicsit felhúzó a vállad és merev lesz. Figyelj a vállad lazaságára is: jobban engedj lefelé, lazíts a könyöködön, de a csuklód maradjon egyenes.

Látod, a szár itt van a nyakamon. Bal kézzel fogd meg, és emeld magad elé. A szár közepén van egy csat, és tőle egyforma távolságban kis bigyók vannak. Ezek segítenek abban, hogy egyenlő hosszúságban tudd megfogni a szíjakat.

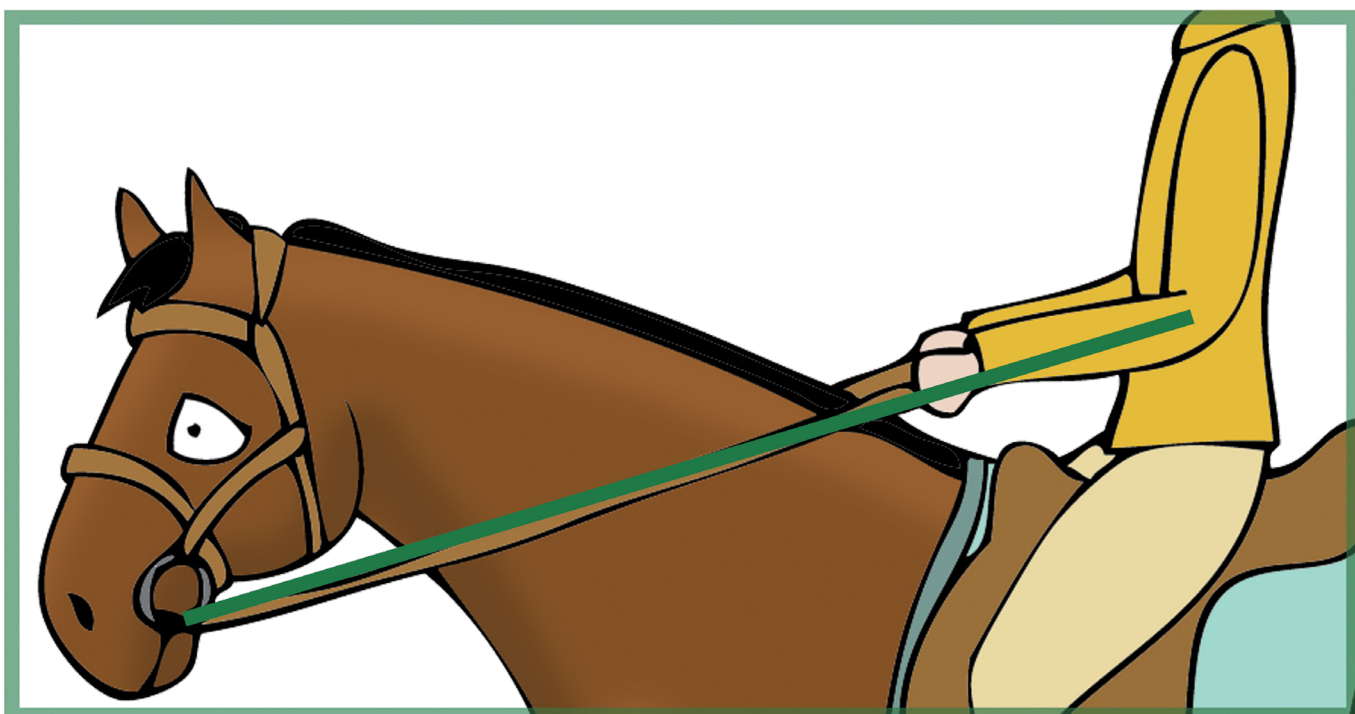

Nyisd ki a jobb tenyered, és nyúlj a szár felé úgy, hogy kisujjad mutasson a fejem irányába. Kisujjadat a szár alá teszed, így a szár a kisujj és a gyűrűsujjad közé kerül. Szépen zárd be a markod, és a kissé behajlított hüvelykujjaddal könnyedén a mutatóujjadra nyomod a szárat, ezzel akadályozva meg, hogy kicsússzon a kezedből.

Ügyelj a száruk egyenességére! A megcsavarodott szár rövidebb, és egyenetlenné válik. A megmaradt szárvég a jobb kezed alatt a vállamon van.

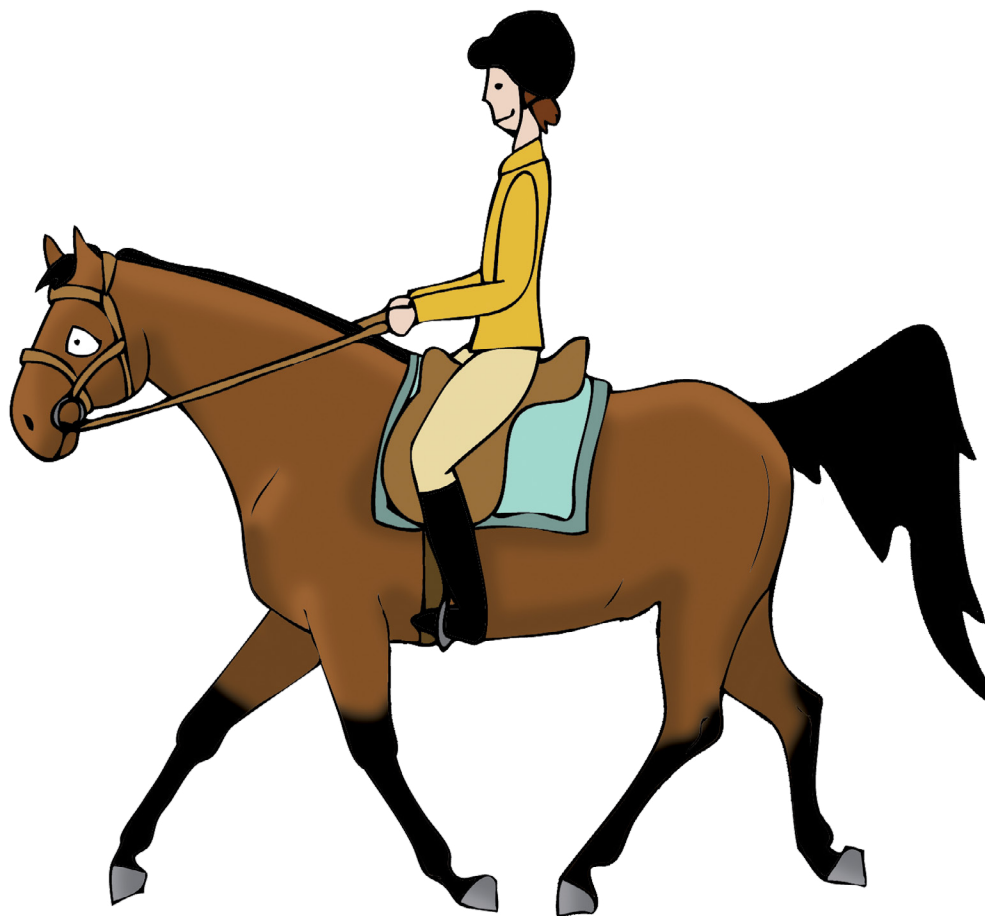
Amikor bal kezeddal is felveszed a szárat, ügyelj arra, hogy a jobb és a bal oldalon ugyanannál a bogyónál fogd meg! Kezdetben csak az első kettő között fogd meg – ez a hosszúszár. Még meg kell barátkoznod a szár tartásával. Remek, induljunk el ügetésbe!

Az öklödet állítva tartod, azaz a hüvelykujjad van felül, közel a nyakamhoz (de nem teszed rám!), mégpedig olyan magasságban, hogy az alkarod, a szár és a szám egy egyenest alkotson. A kezeid közötti távolság a nyakam vastagságától és a te vállszélességedtől függ, mivel fentről nézve is egyenesnek kell lennie.

Ha a könyököd laza, érezni fogod, ahogyan kicsit meghúzom a szarokat, és ezt a húzást a könyököd apró előreengedő mozgásával követed. Most a válladon is érzed a mellső lábaim mozgását. Amikor felemelem az egyik mellső lábam, megemelkedik vállam. Előrelendítem, és vele együtt mozdul a nyakam is.

Ha az egész karod mozog, akkor túlmozgod a feladatot, és rázod a szarokat, ami zavarja a számat. A szárnak is állandó és finom kapcsolatot kell tartania a számmal, mert csak így tudsz megfelelő jelzéseket adni. Az állandó ráncigálás számomra mintha kínaiul lenne - nem értem, mit szeretnél. Két karodat is tartsd könnyedén a felsőtested mellett, a lazaságtól, könnyedségtől lesz olyan elegáns és harmonikus az együttesünk.

Tombor Mónika - Roflics Fanni

TOMBOR MÓNIKA
GOMBÓC PACI A LOVAGLÁSRÓL
ROFLICS FANNI ILLUSZTRÁCIÓVAL

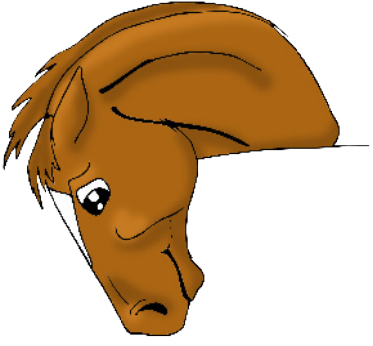
Megjelent újra Gombóc paci könyve!

A második kiadást már a kezedben tarthatod!

Írj üzenetet a roflics.fanni@kream.eu címre további információért!

Ez a rovat rólatok szól. Ha bármilyen kérdésetek felmerül, tegyétek fel és mi válaszolunk!

Instán: juniorlovasnemzet

Facebook oldalon üzenetben: Junior Lovas Nemzet

E-mailben: lovasnemzetplusz@gmail.com

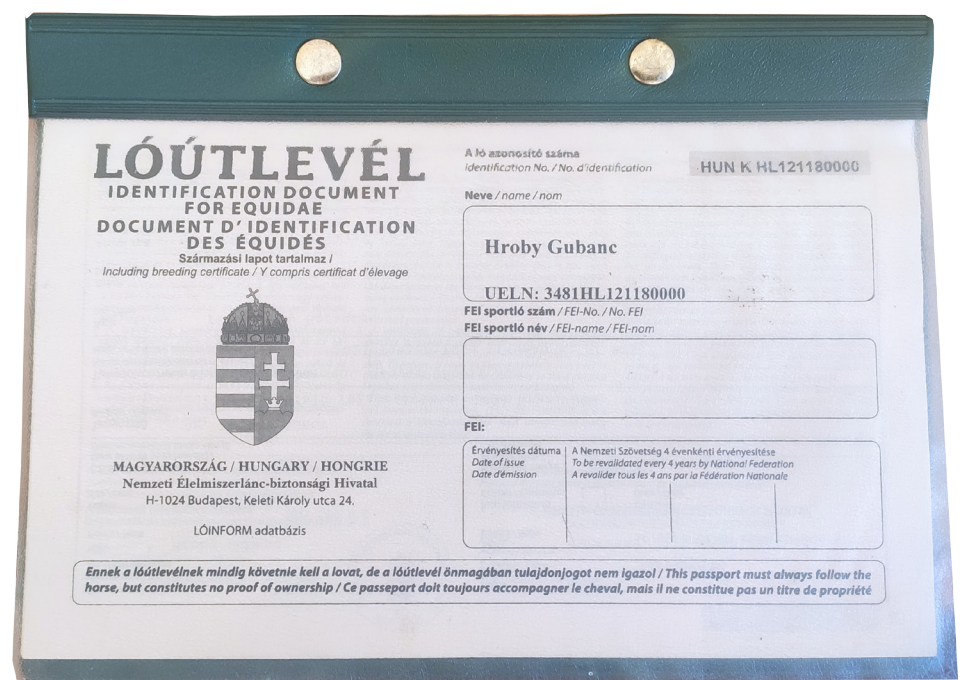
Mit jelent az hogy zug-csikó? - kérdezte Meli.

Ez a kifejezés szakzsargon, azaz szakmai szleng.

A **zug** szó arra utal, hogy nem legalizálták a létezését a lónak. Tehát törvényesen nem létezik, nincsenek papírjai, vagy ha vannak is, ismeretlen származású.

Az **ismeretlen származás** nem azt jelenti, hogy nem tudod, hogy az apuka Ráró és anyuka Szellő! Hanem azt, hogy ezeknek a lovaknak nincs engedélyük a fedeztetésre, így a csikójuk származását nem lehet hivatalosan „lepapírozni”. A gyakorlatban tehát: ha neked van egy csodaszép kanca pónid és szeretnél tőle egy csikót. Ráadásul a szomszédban van egy gyönyörű mén! Sajnos nem ilyen egyszerű... A kancád papírjainak is meg kell lennie, és a csődör papírjainak is (erről még lehetne mit írni). Ha ezek nincsenek, az ő csikójuk zug-csikó lenne.

Lóútlevél (azaz a ló „személyi igazolványa”) minden lónak kell csináltatni, ha ismert a származás, ha nem! Az ismert származásnál fel fogják tüntetni a papíron, hogy kik a szülei (és azok felmenői), illetve milyen fajta a ló. Az ismeretlen származásnál a két szülőnél is „ismeretlen” lesz a bejegyzés, és a fajtánál se jelenik meg semmi. Ezeket a lovakat nullásnak is nevezik.

Nullás ló az, aki a fentiek alapján ismeretlen származású. De miért nullás? Azért mert, amikor a ló jelölését végzik (sütik a lovat úgynevezett billogvassal), akkor két darab nullát égetnek a ló nyakának egyik oldalára, jelezve, hogy létezése hivatalos, azonban a származása sajnos nem.

Közeleg a karácsony! Minden évben ez a készülődés időszaka. Készülődünk, hogy lezárjunk egy évet, ünnepeljük szeretteink körében az életet. Varázslatos időszak ez kicsiknek-nagyoknak, fiatalnak-idősnek egyaránt. Sok ember a kedvenceit is szereti meglepni, megajándékozni ilyenkor. A lovasok lovaikat is különleges bánásmódban részesítik ez idő alatt, hiszen ilyenkor minden más! Ilyenkor megtelik a szívünk szeretettel. A várakozás idején készülődünk, hogy szívünk-lelkünk befogadásra kész legyen az ünnepekre. Ha lehetőségem lenne, minden lovat megajándékoznék egy szerzőszámmal, mely sokáig elfeledett tartozéka volt a ló és lovas képzésnek. *Ez nem más, mint a kápican.*

Van egy mondás a körünkben, miszerint “minden ló vagy póni megérdemel egy lovast, aki szereti”. A szeretet felruház együttérzéssel a lovak felé, a szeretet mindig jó érzésre sarkall! Kívánom karácsonyra, minden lónak, póninak, hogy legyen egy együttérző lovasa! Kívánom nektek fiatalok, hogy legyen együttérző lovaitokkal a szeretetetek!

Kapicánon vezetett lovat adnék mindannyiőtök kezébe, ezzel egy együttműködő és partner pónit/lovat kapnátok!

A kápican egy olyan eszköz, mely lovatok fején, kantárt és kötőféket tud érdemben helyettesíteni.

Ha földről dolgozik, vagy futószáraz a lovas, több módszerrel találkozhattok. Néhány egyszerű példát mondok, melyre érdemes figyelmet szentelni. Ha valaki kantárban futószárazza a lovát, akkor annak szájában zabla van. Ha ebbe csatolják/csatoljátok a futószárat, sose feledjétek, hogy egy vasdarab van a szájában szeretett lovatoknak! ***Az együttérzést itt lehetne a legjobban gyakorolni.*** Ha még orrszíz/orrszízjak is vannak a ló fején?! A zabla erő (rántás, rángatás, húzás) hatására sértik lovunk szájpadlását, nyelvét nyomják, ínyét, száját bántják. Ha ezekhez még kikötőszárok vannak csatolva, feje tétlenül csüng a semmibe, léptei kopottak és lomhák, érezhetjük fásultságát, megtört lelkét, mely csak túri a megaláztatást. Míg fiatal lovak tüzesen küzdhetnek, ember rajtuk ritkán segít. Szorosabbra húzva szíjait, nagyobb erővel hajtja. Ha fiatal, tüzes lelke feladja, megadva magát, túrni kezd, elviselve az ember uralmát, tompán viseli élete terhét. Esélye oly csekély, hogy érdemben szolgálhassa emberét.

Legyetek együttérzőek, keressétek az együttműködés útját, hol lovaitek jól érezhetik magukat, jó pajtások legyetek!

Ha kantárba feszül a lovak feje, testük ellentart mindennek mit embere kíván, injaik, izmaik és ősi szelleme kihúll, eltompul, elveszti kíváncsi természetét. Akkor is érezd: az út, amin jár kietlen s kopár. Kicsi az esély, hogy kezdőként, érdemben segíthesse lovása hön szeretett lovát.

A katicán, melyet régmúlt idők szelleme hat át!

A katicán, mellyel szakavatatlan kéz is könnyedebben kezel.

A katicán, mellyel a véletlenszerű és **HELYES** segítségadás százalékos esélye a legnagyobb!

A katicán, mellyel lovaknak biztosíthatjuk szándékunk őfelé, együttérzésen alapul és szeretetünk vezérli.

Katicán, mellyel királyok lovaikat képezték, nagy vezérek legfőbb fegyvere, jól képzett lova volt.

A Katicán, mellyel a fiatal csikók száját kímélték.

Katicán, mellyel kezdő lovasok lovaikat segítették.

Katicán szárán keresztül érző lovasok lettek, értőn tanulták ki a lovaglás alapjait.

Tehát karácsonyra, ha angyal lehetnék, fák alá katicánt helyeznék, melyet, ha tehetnék, minden lónak megadnék! Fiatal lovasoknak angyalként szárnyalnék, katicánnal vezetett, képzett lovat mutatnék, melyet minden lovasnak odaadnék!

Elfogultság nélkül, ha tehetném, feszes szíjaktól mentes új esztendőt kívánnék!

A ló, mint hivatás, vagy a ló, mint hobby?

10 kérdéses mini interjú-sorozat sikeres és boldog emberekkel, ami segít neked dönteni.

Bittó Gabriella vagyok. Elég rég voltam abban a korban, mint a kedves olvasók, ámde nem felejtettem el, milyen gyerekeknek, kamaszoknak lenni! ☺ Pécssett élek a férjemmel. Az idők folyamán egyre inkább beszippantott a lovak világa, több idevágó tanfolyamot, iskolát elvégeztem, lovas oktató, lovastúra-vezető, lovasterápiás segítő végzettségeket szereztem, ezeket aktívan használom is. Amikor megvettük első saját lovunkat (aztán másodikat, harmadikat, negyediket) elkezdtünk az akkori lovasedzővel, lovasterapeutával gyerekekkel foglalkozni, ebből fejlődött a mostani vállalkozás Pécssett, az élményterápia hatásainak kiaknázása lóhátról.

A másik helyszín, ami a szívemnek nagyon kedves a Bátor Tábor Alapítvány hatvani táborhelye. 10 éve lettem önkéntes az Alapítványnál, az utóbbi három évben pedig a lovas program szakértőjeként tevékenykedem. Nagyon nagy megtiszteltetés és felelősség, egyúttal az egyik legjobb dolog az életemben.

Mindig is ezzel szerettél volna foglalkozni?

A középiskolát mezőgazdasági szakközépiskolában kezdtem, ahol aztán mezőgazdasági technikus végzettséget szereztem. Majd a későbbiek során a felsőfokú tanulmányaimat a Gyöngyösi Károly Róbert Főiskolán folytattam, ahol agrármérnök lettem. A lovak, a munkás évek alatt kicsit kimaradtak az életemből, ámde amikor Kata lányom 5 éves lett, ellátogattunk egy közeli lovardába, ahol megpecsételődött az ő sorsa és az enyém is. Pár év alatt kiderült, hogy a gyerek lóra született én pedig nagy örömmel tértem vissza a lovas szülőség mellett a lovak körüli életbe.

Szereted, amit csinálsz? Mit szeretsz benne? Választanál-e másik hivatást, ha most lennél gyerek?

A lovakkal történő munkát a hivatásomnak tekintem, nagyjából mindig is ezt szerettem volna csinálni. Most érzem azt, hogy a helyemen vagyok. Bár nem ebből élek a munkámat is szeretem, de így teljes az életem. Azt hiszem, hogy talán állatorvos még szívesen lettem volna. Szerintem ez sok gyereknél egy nagy álom, mindenkinek javaslom, hogy törekedjen az álmai megvalósítására! Ami ebben különösen megfog, az a lovakkal való munka, az idomítás akár földről, akár nyeregből. Amikor fiatal lovat vettünk akkor teljesedtem ki ebben, folyamatosan tanultam, kurzusokra jártam, hogy olyan használati értékkel bíró lovam legyen, akivel biztonságosan, komfortosan tudok dolgozni, szem előtt tartva a ló fizikai, mentális egészségét. A mai napig tanulok, képzem magam, edzőhöz járok, hogy az érzések megmaradjanak, fejlődjenek.

Hogyan emlékszel vissza az iskolai éveidre? Megosztanád velünk a legszebb emlékedet és legrosszabb pillanatot a diák éveidből?

Az általános iskolát Pécssett végeztem és ezen évek alatt kezdtünk a Pécsi Állatkertbe járni zoo-iskolába. Itt teljesedett ki az állatok iránti szeretetem, megalapozódott az az igényem, hogy valahogy az állatok közelében szeretnék tevékenykedni a jövőben.

Az iskolás éveim jó közösségben, nyugalomban teltek (a kamaszodástól eltekintve). Az általános iskolai osztálytársaimmal is tartom a mai napig a kapcsolatot. Épp a nyáron volt egy spontán találkozásunk, szóval nekem a közösségek voltak a legmeghatározóbb emlékek az iskolákból. Szerintem fontos a jó, megtartó, előre vivő közösség, fontos, hogy legyenek barátaink, akik kitartanak akár hosszú évtizedekig is. A legszebb emlékeim is az osztálykirándulásokhoz kötődtek, középiskolában pedig a szakmai gyakorlatokhoz, ahol egy hétig különböző állatfajoknál végeztük a napi munkákat. Nagy buli volt, amellett sokat tanultunk.

A nem szép emlékeimet elmosta az idő, biztosan voltak rosszabb pillanatok, de az én személyiségem része, hogy ezeket szépen elfelejtem.

Melyik állítással értesz egyet jobban?

„A jó tanulmányi eredményekkel sokkal több lehetőség közül válogathatunk majd.” vagy „Ha elkezdjük azt csinálni, amivel akkor is szívesen foglalkoznánk, ha egy fillért sem kapnánk érte, akkor jó úton vagyunk a boldog élet felé.”?

Erre nem is olyan egyszerű a válasz. Nyilván gyerek-fiatalkorban kerget az ember egy álmot, mi, hogy szeretnék lenni, ha felnőtt leszek, aztán ezeket kicsit árnyalja a valóság. Én ezt úgy fogalmaznám meg, hogy tanuld azt, amit igazán szeretnél, de tudj váltani, légy sokszínű, és akkor megtalál egy csomó lehetőség és boldog lehetsz, kiteljesedhetsz a munkádban is. De ezek azért erőfeszítést, kitartást igényelnek.

Melyik a kedvenc állatod? Volt-e gyerekkorodban, és most van-e háziállatod?

Gyerekkoromban annyira szerencsés voltam, hogy mindig voltak állataink, jellemzően haszonállatok (baromfik, disznó) és kutyák, cicák, halak, tengeri malacok, fehér egerek is éltek velünk a nagy, négy generációs családban. Így aztán amikor önálló életet kezdtem, természetes volt, hogy lesznek háziállataink. Később jött a ló-imádat, ami aztán a mai napig nagyban meghatározza a családkunk életét.

Nem tudok köztük választani, hogy ki a kedvencem, minden állatot nagyon szeretek (na jó, a pókok talán kilógnak a sorból), de azért nyilván a lovak, kutyák, cicák kicsit közelebb állnak a szívemhez.

Pécs-Somogyban laknak a lovaim egy családiás bértartó helyen, ők Sztella és Vezér. Itthon két cicával, Töpi és Cinyóka és egy labrador kutyával (Lola) élünk együtt.

Ha állattá változtatna Téged egy varázsló, milyen állattá szeretnél változni, és miért?

Ha egy jó tündér valami állattá változtatna, akkor a saját családomnál lennék cica. Nagyon elkényeztetjük őket. ☺

Melyik tantárgynak, illetve melyik tulajdonságodnak veszed a legnagyobb hasznát most az életedben?

A tanulmányai során a szakmai növény-állattan tantárgyak álltak legközelebb hozzám, ezeknek a mai napig nagy hasznát veszem. Például még mindig tudok sok gyomnövényt magyarul-latinul és fel is ismerem őket. Ez nagyon hasznos, ha új legelőt keresünk a lovaknak és ott végignézzük, hogy milyen növények élnek.

Van-e olyan tulajdonságod, amivel nem vagy elégedett? Elárulod nekünk mi ez?

A kitartás volt a gyenge pontom, minden eredményt szerettem volna gyorsan elérni, ha sokat kellett küzdeni érte, akkor fiatal koromban hajlamos voltam feladni. Nagyon keményen dolgoztam azon, hogy ez megváltozzon, azóta elmondhatom, hogy sikerrel jártam ezen az önismereti úton.

Van valami, amit szerinted mindenkinek ki kellene próbálnia, mert garantáltan boldogabbá teszi az életet?

A lovaglást, ami rengeteg lehetőséget hordoz magában. A gyerekek a lovon ülve csaknem mindenre nyitottak és befogadóak, hiszen olyan élményekben lehet részük a ló által, ami semmivel nem összehasonlítható és pótolható. A lovas foglalkozás egyik titka, hogy a ló nem egy eszköz, amit kedvünk szerint használhatunk, hanem egy társ, aki érzékeny, aki figyel rád, aki érzi, ha rossz a kedved és szorongsz. A lovaglás dinamikus testgyakorlat a lóra hangolódva. A lovaglás közben szabadnak, függetlennek érezhetjük magunkat. Különösen igaz ez a sérült, beteg emberekre, akik állandóan másoktól függenek. Bátorságot követel, és sikerélményt biztosít, ezáltal nő az önbizalom, az önértékelés. A lovaglás komplex hatású. Hat a fizikumra, a pszichére, az idegrendszerre, az érzékelésre és a ló élő, kedves, elfogadó személyiségénél fogva a kapcsolatteremtésre, kommunikációra, a szociális készségekre. Megtanít együttműködni, alkalmazkodni.

Milyen üzeneted lenne a Junior Lovas Nemzetet olvasó gyerekek számára?

Olvassatok sok szakirodalmat! Manapság hozzáférhetőek a jobbnál jobb könyvek, netes anyagok. Látogassatok el több szakember kurzusaira, előadásaira, több lovasedző edzéseit látogassátok, tanuljatok, tapasztaljatok! Legyenek kétségeitek, gondolkodjatok, ha valami elakadástok van a lóval, akivel dolgoztok (akár saját, akár bérlő vagy iskola ló), tájékozódjatok, keressetek szakembert a probléma megoldására.

Szücs-Winkler Hedvig vagyok, óvoda-pedagógus, azaz óvónéni. Egy német nemzetiségi óvodában dolgozom, ami azt jelenti, hogy a hozzánk járó gyerekekkel magyarul és németül is beszélünk, és igyekszünk megmutatni nekik, hogyan éltek az őseik, a magyarországi svábok. Szeretek folyton mozgásban lenni, nyüzsögni, a gyerekekkel együtt felfedezni a világot.

Mindig is ezzel szeretnél volna foglalkozni?

Kiskorom óta szerettem segíteni másoknak, gondoskodni róluk, örömet okozni nekik. Lélekben pedig szerencsére ma is olyan vagyok, mint a gyerekek – imádok játszani, rajongok a mesékért és szeretem azokat a munkákat, amikbe a szívemet-lelkemet beleadhatom. Már gyerekkoromban is gondoltam rá, hogy pedagógus legyek, de sok mindent kipróbáltam mire rájöttem, hogy a gyerekek között van a helyem, ott érzem magam igazán jól.

Szereted, amit csinálsz? Mit szeretsz benne? Választanál-e másik hivatást, ha most lennél gyerek?

Nagyon szeretem megtapasztalni, hogy a gyerekek mind máshogy gondolkoznak, máshogy látják a világot. Jó érzés látni, ahogy a csetlő-botló majdnem-bölcsisekből ragyogóan okos, erős és ügyes majdnem-iskolások lesznek a velem töltött 3 vagy 4 év alatt. És nem sok olyan munkahely van ahol reggel több tucat ölelést és puszit kapok csak azért, mert megérkeztem!

Hogyan emlékszel vissza az iskolai éveidre? Megosztanád velünk a legszebb emlékedet és legrosszabb pillanatodat a diákéveidből?

Nagy hatással voltak rám azok a tanáraink, akik lelkesen tanítottak irodalomra, történelemre, idegen nyelvekre. Az ő érdeklődésük ragadós volt és a tőlük tanult dolgokra 20 év után is emlékszem.

A legrosszabb emlékem? Nem tudtam puskázni, de mégis megpróbáltam és csúnya lebukás lett belőle. Még mindig kiráz a hideg, ha eszembe jut!

Melyik állítással értesz egyet jobban? „A jó tanulmányi eredményekkel sokkal több lehetőség közül válogathatunk majd.” vagy „Ha elkezdjük azt csinálni, amivel akkor is szívesen foglalkoznánk, ha egy fillért sem kapnánk érte, akkor jó úton vagyunk a boldog élet felé.”?

Általában jó jegyeim voltak, különösen a nyelveket tanultam könnyen. Gimnázium végén aztán döntenem kellett, hol tanuljak tovább. A szívem már akkor a gyerekek felé húzott, de az eszemre hallgattam és olyan szakmát tanultam, ami szintén érdekelt és jobb munkalehetőségeket ígért. A szüleim nagyon támogatók voltak, hagyták, hogy szabadon döntsek, így nemzetközi kapcsolatokat kezdtem tanulni – diplomatának készültem, hogy megteremtsem a világbékét. Az iskola elvégzése és néhány év munka után aztán irányt váltottam, elvégeztem az óvónőképzőt és azóta óvónőként dolgozom. Nagyon örülök, hogy mindkét szakmát kitanultam, és igyekszem azóta is kombinálni ezt a kétfajta tudást. A kérdésre ezért azt válaszolnám, hogy a jó tanulmányi eredményt érdemes figyelembe venni, mert azon a területen tehetséged van valamihez. Ha ezt össze tudod hangolni azzal a céllal ami tényleg lelkesít, akkor elindulhatsz a saját utadon. Akkor is, ha neked kell majd megteremtened azt a munkát, mert előtted még senki nem csinált pont olyat!

Melyik a kedvenc állatod? Volt-e gyerekkorodban, és most van-e háziállatod? Mutatnál nekünk róla fotót?

Kedvenc állatom a kazuár, ami egy Ausztráliában őshonos futómadár. Nagyon viccesen néz ki, de ő a világ legveszélyesebb madara – tényleg! Persze otthon nem tarthatok ilyeneket, így egy cicával, két tengerimalaccal és számtalan kis piros rákocskával osztom meg az otthonom. Gyerekkoromban volt hörcsögünk, nyuszink és egymás után több hullámspapagájunk is, mindegyiket nagyon szerettem.

Ha állattá változtatna Téged egy varázsló, milyen állattá szeretnél változni, és miért?

Ez nálam mindig változik, most épp hiúz lennék szívesen – nagyon jó elképzelni, hogy szabadon futok át a havas tájon, mindent élesen látok és hallok magam körül.

Melyik tantárgynak, illetve melyik tulajdonságodnak veszed a legnagyobb hasznát most az életedben?

A leghasznosabb dolog amit tanultam, az idegen nyelvek voltak. Folyékonyan beszélek angolul és németül és ennek köszönhetem majdnem minden eddigi munkámat, és sok-sok élményt, tapasztalatot, barátságot. Amikor megtanulsz egy új nyelvet, egy egész új világ nyílik meg számodra tele olyan történetekkel, filmekkel, zenékkal, amik magyarra lefordítva valahogy nem az igaziak. Fantasztikus, hogy hozzáférsz több milliárd ember tudásához az interneten keresztül, de ezt akkor tudod használni, ha megérted és tudsz válaszolni.

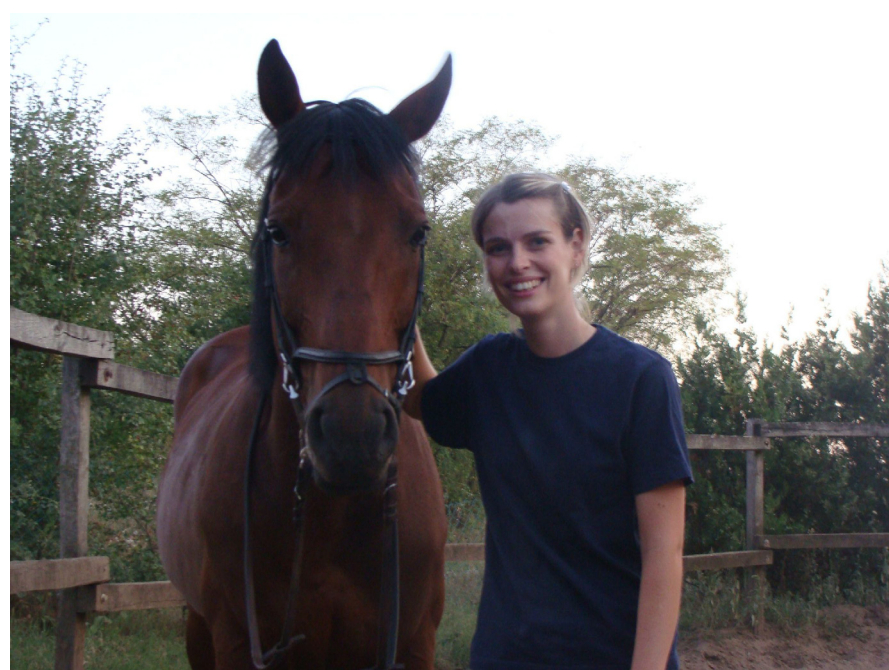
Van-e olyan tulajdonságod, amivel nem vagy elégedett? Elárulod nekünk mi ez?

Nagyon szeretnék megtanulni jobban vitatkozni. Sajnos, ha valaki nem ért velem egyet, akkor vagy megsértődöm, vagy megijedek attól, hogy én sértem meg a másikat, és hamar feladom. Nap mint nap igyekszem jobban csinálni, nyugodtabb maradni és kiállni magamért az ilyen helyzetekben.

Van-e valami, amit szerinted mindenkinek ki kellene próbálnia, mert garantáltan boldogabbá teszi az életet?

Szerintem mindenki próbáljon ki minél többféle sportot és feltétlenül tanuljon meg lovagolni is, legalább egy kicsit! Biztos vagyok benne, hogy mindenkire vár egy olyan sportág, amit szívesen művelne, és ha megtalálja sokkal boldogabb, egészségesebb életet élhet. A lovaglásban pedig annyi élmény, fizikai és lelki fejlődés van, mint semmi másban. Én ugyan csak pár hónapig jártam, de örök élmény marad. Rengeteget tanultam magamról, a lovakról és a természethez fűződő viszonyomról.

Milyen üzeneted lenne a Junior Lovas Nemzetet olvasó gyerekek számára?

Kedves Gyerekek, szerintem már most szuper jól csináljátok azt, ami a legfontosabb – ismerkedtek a világgal és önmagatokkal. Fedeztetek fel még sok sportot, zenét, könyvet, gyönyörű titkos helyeket, barátságos állatokat, beszélgetsetek sokféle emberrel, mert minden élménytől gazdagabbak lesztek. Közben pedig füleljetek befelé is, mit mond a szívetek, miért tudtok őszintén lelkesedni. És tanuljatok nyelveket, akkor is, ha sokszor nagyon unalmas a szavakat magolni, mert ezáltal nyílik ki nektek az egész világ.

Köszönjük!

+ TIPP

*Egy játékló,
amelyet azok is tarthatnak,
akiknek nem fér el az udvarban egy igazi!*

Szóllós Judit rovata

Vízből lett és vízzé lesz.

Aki a nevemet kimondja,
azonnal megsemmisít engem.

Melyik lóban lakik a ló?

MINDIG MOSDIK, MÉGIS KORMOS.

Véren megyen, vért viszen,
magában egy csepp sincsen.

A találós kérdéseket **Varga Ferencné 1111 találós kérdés**
című könyvéből vadásztuk.

A színekkel, mintázatokkal kapcsolatban szinte már mindenre láttunk példát. Vannak olyan jellegek, amik teljesen általánosak, vannak nagyon különleges, egyedi esetek (mutációk), és vannak olyan tulajdonságok, amik valahol a kettő között helyezkednek el – a cikksorozatam záró részében ezt szeretném nektek bemutatni.

Általánosságban nevezhetjük módosító faktoroknak azoknak a genetikai jellegeket, amik kisebb-nagyobb mértékben módosítják a lovak általános megjelenését, és a mutációkkal ellentétben nem teljesen véletlenszerű dolgok, többé-kevésbé öröklődnek is. Módosító gének helyett azért módosító faktorok, mert bár sejtjük, hogy ezeknek a tulajdonságoknak is van genetikai háttere, a konkrét gént, vagy akár géneket még nem azonosították, nem feltétlenül tudunk szabályszerűséget megállapítani a hatásukról, öröklődésükről, viszont biztosan van valamilyen genetikai hátterük.

Tipikus módosító faktor a mosott hosszúszőr, „flaxen” (mosott sörény, kendersörény, illetve világos farokszőrzet) sárga lovaknál. Öröklődésmenetük nem tisztázott, de a Haflingi lovak példájából kiindulva, biztosan genetikai jelleg. Elképzelhető, hogy több gén játszik szerepet a kialakításában, hiszen vannak lovak, akiknél éppen csak pár árnyalattal világosabb a sörényük és/vagy farkuk, talán nem is egységesen világos, míg más sárgák szinte hófehér hosszúszőrökkel rendelkeznek.

A flaxen nem törvénytörően érinti a hosszúszőrök egészét. Előfordul, hogy vagy csak a sörény, vagy csak a fark mosottas.

Sindy (2002), kendersörényű sárga, magyar sportló kanca.
Tulajdonos: Dr. Magyar Sarolta
Fotó: Bojtos Bernadett

Világos (kevert színű, szürkés, esetleg fehéres) sörénye-farka lehet akár pej lovaknak is, aminek több oka is lehet, sokszor viszont valóban egy egyedi módosító faktor (génmutáció) eredménye. Bizonyos sportlovaknál nem ritka a szürkés színű sörény, de csak a farokszőrzetet érintő, úgynevezett gulastra plume jelleg lenyűgöző igazán.

Limbothello B (2011), pej, holsteini fedezőmén, gulastra plume jelleggel.
Tulajdonos: Hengststation Bachl
Fotó: Fotoagentur Dill (F) és kiki Beelitz (A)

A sooty szintén egy jól körülírható módosító faktor, tükörfordításban „kormos” a jelentése. Évről-évre egyre jobban sötétíti a lovat, és sokszor nem egységesen: van, hogy csak a sörénybe tesz néhány sötétebb szálát, van, hogy a ló testén, almázott mintázatban jelentkezik, és bizonyos fajtáknál akár a teljes lovat is képes besötétíteni. Több színnél is megjelenhet, de a zsafafakóknál, illetve izabellafakóknál a leglátványosabb.

Jáspis (2012),
„kormos” zsufafakó
(sooty buckskin)
akhal-teke fedezőmén.
Tulajdonos:
Cseppentő Attila
Ópusztaszeri
Akhal Ménes
Fotó: Merle István

Az nd1 (non dun 1) faktor egy már azonosított konkrét genetikai mutáció, a valódi Dun-génből alakult tovább. Jellegzetesége, hogy alapszínű (tehát nem dun-fakó, azaz nem egérfakó/pejfafakó/sárgafakó) lovaknál is erős primitív jegyeket okoz. Hátszíjat, zebroid csíkokat ennek a mutációnak köszönhetően így nem csak a dun lovaknál láthatunk – ezáltal lehet hátszíja például egy zsufafakónak, vagy akár egy alapszínű lónak is. Fekete lovaknál az nd1 gén okozza az esetek többségében a nyáriefekete színt, az ilyen, nyáron kifakuló feketéknél akár még a hátszíz is jól beazonosítható.

Dilemma (2014),
nyáriefekete,
magyar félvér kanca
Tulajdonos és fotó:
Turbéki Alexandra

Az extrém kifakulás
az nd1 génnek kö-
szönhető.

Timár Krisztina
Horse Color Genetics HUN - Lószíngenetika (Facebook)
loszingenetika.wordpress.com

A földi munka előnyei - II. rész

Az előző számban a földi munka előnyeiről volt szó, azokban az esetekben, mikor még, már és addig, ameddig nem lovagolható egy ló. Most az következik, amikor úgy általában, a mindennapokban hasznos a földi munka.

A szabadidomítás nagyon sok lehetőséget tartogat magában. Tehát a szabadidomítás nem csak a látványos bemutatókra összpontosul, hanem a mindennapokban is megkönnyíti illetve megkönnyíthetné a lovasok, szakemberek és magának a lónak a dolgát.

Most pedig következzenek a mindennapi életből példák a földről való foglalkozások előnyeire:

Aktívan dolgozó, versenyző ló

A ló munkarendjébe színesítésként, plusz gimnasztikaként, illetve erős ló-lovas közti kapcsolatépítésként jöhet szóba a földi munka, sőt akár a szabadmunka is. A ló testének és lelkének is jót tesz, továbbá a lovas is kitekintést kap egy másik „műfajba”, így elkerülve az egyhangúságot. A tréning pihenősebb napjain pedig remek alkalom adódik egy könnyed, kimondottan ló-elmét megmozgató edzésre.

Fiatal lovasoknak alapként

A fiatal lovasoknak nem hátrány, ha megtanítják nekik, milyen egy lóval való kommunikáció, a testbeszéd alapján. Hogy ne húzzák-vonják a lovat „vezetés” címszó alatt... Vagy épp megértsék és ismerjék a ló testbeszédét és viselkedését. További előnye a célzott földi munkának, hogyha például fiatal lovasok látnak és akár kérnek is egy földről való eleje körüli fordulatot, akkor lóháton már tudni fogják, milyen mozdulatot kérnek. Mert földről teljes képet kapnak a ló mozgásáról, látják a lábsorrendet, a segítségek/korrigálások pedig ugyanazok lesznek lóháton is. Így már egy alappal indulnak neki a lóháton való munkának. És az is pozitívum, ha a lóval van kapcsolatuk, azon kívül is, hogy rajta ülnek illetve ki/be vezetik a karámba.

A lovakkal dolgozó szakemberek – állatorvos, kovács, lómasszőr stb. - és a lovas munkájának megkönnyítéséért

Ha a ló földön is képezve, nevelve van, akkor bizony nem lehet probléma az egyhelyben állás, a paták probléma nélküli feladása, melegen vasalás esetén a füst elviselése vagy épp a lázmérés, ultrahangozás, pipa felhelyezés, féreghajtó beadás stb.

De gondoljunk egyszerűbb dolgokra: a ló nyugodtan vezethető boxból ki/be, karámból ki/be, a boxban/karámban arrébb küldhető, mozgatható, tiszteli az embert és annak személyes terét földről is.

Ha pedig mégis probléma akad, akkor a lovasnak van lehetősége és igénye (!), hogy ezek a mindennapos, funkcionális, életszerű feladatok ne okozzanak problémát a lónak és a környezetének se.

Ezt mind-mind földről, alapokkal lehet biztonságosan előkészíteni és megoldani, és szükséges előre gondolkozni. Például egy túiszonyos lóval ne az oltás előtti napokban akarjunk csodát tenni!

A ló és lovas egyéni igényeként

Ide tartozik minden, mikor valaki saját és lova szórakozására kezd bele a szabadidomításba. Vagy célzottan ezt a „műfajt” választja, mert ezt érzi legközelebbnek magához és lovához. Illetve mikor valaki érzi, hogy lóháton probléma merült fel, és földön konkrét gyakorlatokat hajt végre ennek megszüntetéséért.

Viszont ami NEM tartozik ide: mikor a lovas önkényesen, bármilyen módszerrel el akar érni egy ló számára nem megalapozott, sőt nem is a lónak való feladatot. A legismertebb példák a félelemből ágaskodó, több emberrel és kötelekkel fektetni tanított ló, vagy az ész nélküli felszerelés nélküli lovaglás. Ezek mind-mind a felelőtlenség, önkény fogalmát erősítik, nem a szabadidomításét.

Remélem sikerült rávilágítani, hogy a szabadidomítás nem egy circuszi mutatványsorozat, ahol csak a szórakoztatás a lényeg. Hanem egy mélyebb és sokkal funkcionálisabban használható „műfaj”, amelyben minden résztvevő örömét leli, ha jól csinálja. És nem melleleg azt se felejtsük el, hogy a ló érdeke is, hogy harmonikus kapcsolatban legyen nem csak a hátán lévő emberrel, hanem a földről vele foglalkozókkal is!

Boldog karácsonyt, motivációban és egészségben gazdag új évet kívánok minden kedves olvasónak!

Írta: Tászler Melinda

Facebook: [Szabadidomítás-Filozófia a lovaglásban](#)

Fotó: Mráz Edina

Bújócska

Az őszi szél végigsöpört a lovardán. Hajnalcsillag megbűvölve nézte a felkavart levelek táncát, s vidáman futott utánuk, hátha sikerül egyet-egyed elkapnia. A futást szerette legjobban a világon. Élvezte, ahogy izmai megfeszülnek, s lábai szinte repítik előre. Azok a napok voltak a legszebbek, amikor barátaival kergetőzhetett, fogócskázhatott a legelőn. Önfeladten szaladgáltak, nagyokat ugrottak, vidáman nyerítettek. A felnőttek szeretetteljes mosollyal nézték bohókás gyermekeiket, s hagyták őket játszani, hiszen tudták, hogy hamarosan felnőnek, s akkor a sok munka mellett már nem lesz idejük a játéokra.

- Hajnalcsillag! Gyere, bújócskázunk! Hagyd a leveleket, azokat nézegetheted máskor is – szólalt meg mögötte Cora.

Hajnalcsillag hátrafordult, ránevetett barátaira.

- Ki lesz a hunyó? – kérdezte.

- Én leszek – jelentette ki Rege, s már el is kezdett számolni. Jasper, Itera, Cora és Hajnalcsillag villámgyorsan elbújtak. Rege, miután elszámolt ötvenig, a keresésükre indult. Amikor megtalálta őket, Cora számolt, a többiek pedig igyekeztek megtalálni a legtitkosabb rejtekhelyeken lapuló barátaikat. Nagyon jól szórakoztak.

Amikor már sokadszorra bújtak el és találták meg egymást, Hajnalcsillag tanácstalanul állt az udvaron, azon töprengve, hová is rejtőzhetne el. Már minden bűvőhelyet ismertek, tudta, hogy hamar megtalálják, ha a megszokott helyeken bújik el. Ekkor meglátta a lovászt, aki kilépett az abrakos helyiségből. Hajnalcsillag szeme felcsillant!

- Az abrakos! Hogy ez eddig nem jutott eszembe! Igaz, oda a lovaknak nem szabad bemenniük, de éppen ezért lesz tökéletes bűvőhely. – gondolta a kiscsikó. Az elhatározást tett követte, s Hajnalcsillag észrevétlenül besurrant az istálló végében lévő helyiségbe. Fülét izgatottan tapasztotta az ajtóra, s örömmel hallotta, hogy társai már megtalálták egymást, s most mindenki őt keresi.

- Hajnalcsillag! Hajnalcsillag! – kiáltozta Jasper, Itera, Cora és Rege. Nyertél! Gyere elő, nem tudjuk, hová bújtál.

Hajnalcsillag boldogan felnevetett, s épp arra gondolt, hogy kimegy, s learatja a dicsőséget, amikor szelesen megfordult, véletlenül nekiért a zárnak, ami lecsapódott, s bezárta belülről az abrakos ajtaját. Hajnalcsillag fogoly volt.

Próbálta kinyitni az ajtót a fogával. A lábával. A nózijával. Sehogy sem sikerült. Egyre reményvesztettebb lett, végül hangos sírásra fakadt. Az istálló azonban ijesztően csendes volt. Már nem hallotta barátai hangját sem.

- Vajon hová tűnhetett mindenki? Miért nem keresnek már engem? – rémüldözött Hajnalcsillag.

Persze, nem tudhatta, hogy amíg ő az abrakosban rejtőzött, odakint eleredt az eső, s minden ló a legelő távoli pontján lévő fedett rész alá szaladt. Barátai ke-

resték még egy ideig, de azután ők is a tető alá húzódtak, hogy ne ázzanak meg. Arra gondoltak, hogy valószínűleg Hajnalcsillag is behúzódott valahová az eső elől.

Hajnalcsillag egyre kétségbeesettebben próbált kiszabadulni. Patájával ütögette az ajtót, hangosan nyerített, sírt, de hiába. Miután látta, hogy nem tud kimenni, szomorún lefeküdt a sarokba, s álomba sírta magát.

- Te mit keresel itt? – kiáltotta hangosan a lovász, amikor este végre bejutott az abrakosba. Órák óta téged keresünk! Hogy kerültél ide? Bezártad magad, kislegény? Ha tudnád, milyen nehezen tudtuk felfeszíteni a zárat! Elképzelni sem tudtam, miért van zárva ez az ajtó, hiszen emlékeztem, hogy nyitva hagytam délelőtt. Ráadásul belülről volt bezárva! No, most már minden világos. Te zártad be.

A lovász harsány hangja betöltötte az istállót.

Hajnalcsillag álmosan pislogott, azt sem tudta hirtelen, hol is van. Aztán eszébe jutott minden. A bújócska, a rejtekhely, hogy bezárta magát.

- Hajnalcsillag! Megvagy végre! Mindenki téged keres! Annyira aggódtam! – kiáltotta Beni, s odarohant a kiscsikóhoz. Hajnalcsillag boldogon szuszmatolta végig Beni szösze fürtjeit. Halkan nyihogott. Remegett egész testében.

- Jól van, lovacskám! Minden rendben van – duruzsolt Beni halkan Hajnalcsillag fülébe. Gyere, ideje visszamenned a helyedre.

A kiscsikó megkönnyebbülten szaladt be a boxba, s hangosan ropogtatta a szénát. Vacsora után elmesélte barátainak, hogy mi is történt pontosan.

- Ezért nem találtunk meg – sóhajtott Rege. Pedig mennyit kerestünk!

- Nagyon megijedtünk – bólogatott Cora.

- Én is megijedtem – vallotta be Hajnalcsillag. Még az is eszembe jutott, hogy soha többé nem láthatlak benneteket.

- Ez nem fordulhat elő – biztosította Itera a kiscsikót. Az emberek vigyáznak ránk, s mindig segítenek, ha bajba kerülünk.

Hajnalcsillag megkönnyebbülten sóhajtott. Tudta, hogy Beni sosem hagyja magára, s ők ketten mindig igaz barátok maradnak.

Daimond

Rajz: Andorkó Ált Alexandra

Mesekönyvet készítettünk kórházban gyógyuló beteg gyerekeknek, gyógyító lovas mesékkel, és sok-sok szeretettel!

Szívesen olvasnád ezeket a meséket?

Minden hónapban megosztunk veletek egy-egy mesét az elkészült könyvből.

A rajzokat Andorkó Ált Alexandra készítette.

Szóllós Judit

A Mikulás-ló

Mikulás nem feltétlen csak a mesékben fordul elő. Miért ne lehetne a valóságban is? Igazi, szánon utazó, fehér nagy szakállas, piros ruhás Mikulás. S ha van szánja, akkor már csak valaki kell, aki elhúzza. Sajnos nem feltétlen sikerül mindig befogni egy szarvast, ezért egy ló is megfelel erre a célra. Ugye? A szán így se mutat rosszul. A történetem valahol itt kezdődik. Hideg volt, jeges szél fújdogált. Beleborzongott, majd hangosan felnyerített. A vágta majd segíteni fog – gondolta és körbejárta a karámot. Fekete sörénye csak úgy repdesett utána, pej színű szőre alatt megfeszültek az izmok. Kicsoda is ő? A mesém főszereplője, Csillag, egy idősebb bácsi vidéki kancája. Hamarosan itt a december – mondta Henrik bácsi, miközben este megetette Csillagot – Ez mindig egy különleges hónap az évben, főleg a gyerekeknek. Jön a Mikulás, az advent és a karácsony – Csillag figyelmesen hallgatta, habár pár szó ismeretlen volt számára. Ebben az évben nekünk is lesz egy fontos feladatunk – folytatta a beszélgetést Henrik bácsi – Egy városi barátom megkért, hogy menjek fel Pestre és egy utcai felvonulás keretében játsszam el a Mikulást – felnevetett – Hihetetlen, hogy az embernek ilyen idős korában is mik meg nem történhetnek. Azt mondta, hogy én pont megfelelnék a feladatra, kinézetre és viselkedésemet tekintve is. Jó lenne, ha téged is el tudnálak vinni, mert van egy régi szánom és az elé bekötnék és akkor aztán tényleg úgy néznénk ki, mint egy igazi Mikulás-szán. Na, mit szólsz? Csillagnak nem volt ellenvetése, hiszen nem is tudta igazán, milyen feladatot vállaltak el közösen a gazdájával. Ezzel kezdetét vette egy kaland. Pestre fel az út hosszú volt. Mivel Henrik bácsi ragaszkodott hozzá, hogy a szánt lábon vigyék a fővárosba, két napig utaztak. Az éjszakát egy út menti kis szállóban töltötték el. Csillagnak keményen kellett dolgoznia. A szinte állandó szél elleni küzdelem, a hideg, a hóesések, hófúvások kimerítették. Útközben sokszor azon gondolkozott,

hogy megéri-e ez az egész. Erre a kérdésére csak két nappal később kapott választ. Nagy volt a nyüzsgés Pest ezen kis terén és a környező utcácskáiban. Mézeskalácsillat lepte be a levegőt. Gyerekek rohagáltak mindenütt és izgatottan várták, hogy megérkezzen a menet a Mikulás személyében is. Az izgatottság mintha a felnőttekre is áthatott volna, vidáman beszélgettek, nevetgéltek. Csillagnak eleinte furcsa volt ez a zaj. Gondolj bele, eddig egy kis vidéki falucskában (vagy inkább annak határában) éldegélt, csendben, békében, s most egyszeriben belecsöppen ebbe a szármára teljesen ismeretlen világba, amiről még sose hallott. Lassan elindult a menet, elkezdte húzni a szánt. Gazdáját csak egy pillanatra tudta megnézni, kissé felismerhetetlenül nézett ki, de úgy látszik itt minden ilyen. Előtte, mellette és még a szán mögött is gyerekek zöld ruhába öltözve, zöld sapkával a fejükön (Csillag nem tudta kik ők, de én elárulom nektek, hogy ők a Mikulás segítői, a manók) énekeltek. Körbenézett. Mindenkinek ragyogott az arca, nevettek, a gyerekek ajándékot kaptak a gazdájától. Ahogy lépkedett, hallotta a csengő hangját. A száncsengőét, amit eddig nem is ismert. Tetszett neki, valahogy pont beleillett a hangulatba. Egy kislány odament hozzá, megsimogatta, s így akárhányszor megálltak gyereksereg özönlött oda hozzá. S akkor megcsapta az ünnep szele. Meg talán még valami másé is..., amit eddig is érzett már párszor, amikor a gazdájával volt, de ez valahogy erősebb volt ..., amit mi úgy hívunk, hogy szeretet. Hiszen hamarosan közeleg a szeretet ünnepe, a karácsony. Nem igaz?

Bolla Dorina Jada

Sziasztok!

Ha tetszik a Junior Lovas Nemzet magazin...
 Ha Szereted a Lovas Nemzet Plusz youtube csatornát...
 Ha támogatnád a készítőket...

Itt megleheted!

Jelenleg az újság és a csatorna szerzői és munkatársai saját erőből, szabadidőből, anyagi támogatás nélkül dolgoznak, hogy egyre színvonalasabb, változatosabb magazint oszthassunk meg veletek.

A támogatásból szeretnénk finanszírozni az ajándékokat a rajzpályázathoz, nyereményjátékokhoz és szeretnénk szerzőinket is néha megajándékozni munkájukért cserébe.

A Patreon

- ♥ A Patreon egy olyan felület, ahol bármilyen alkotónak a követői aktív részesei lehetnek a munkálatoknak azzal, hogy havi tagságukkal segítenek.
- ♥ A felület olyan lehetőséget biztosít a segítőknél, ami mások számára nem elérhető.
- ♥ A Patreon felületéből származó anyagi forrás adózott formába kerül az alkotók részére.
- ♥ Az oldal angol nyelvű, ezért mindenképpen szülői segítséggel nézelődjete rajta!
- ♥ A fenti linken meg tudjátok nézni, milyen tagsági lehetőségeink vannak. (Ezeket természetesen magyarul is közzé tudtuk tenni.)

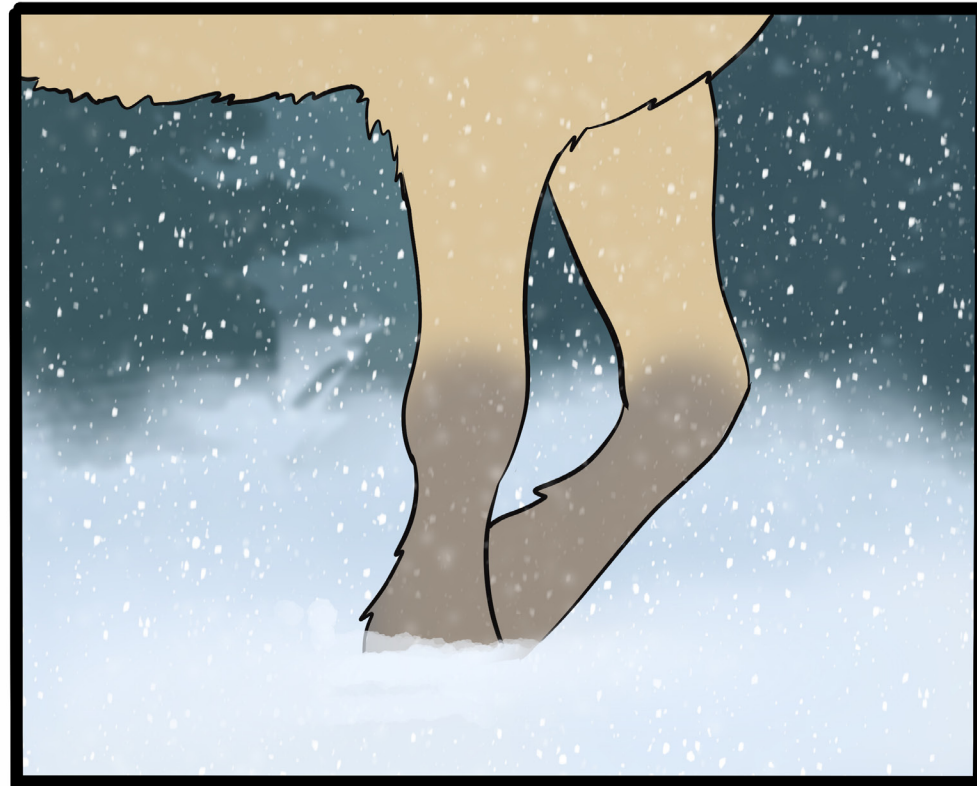
Nyomtasd ki ezt az oldalt és színezz!

FENYVES TANYA

ÍRTA ÉS RAJZOLTA: SZAKÁCS NÓRI

The twelfth story, where the holidays come...

It is December, slowly one year to adventure together with you Dear Reader! During the morning frosty trip, Anna also ponders how fast time passes. Santa is coming, Christmas is coming. Santa, Christmas? - the doggie barks, as if he asks back. Yes, yes, - Anna smiles, - this month is full of magic, it is my favourite all year long. I tell you about it, okay? - she asks her horse and puppy. They nestle themselves in the fresh, soft straw and Anna starts to talk softly. On December 6th, Santa hides presents in your polished boots. He works at night, visits everyone with his reindeers, but no one can see him. I hope you behave properly too, because otherwise you get a rod. - she winks and laugh. The whole family gathers together at Christmas. We bake, cook, have fun, but the most beautiful and important thing is that we are together and we love each other. I hope it snows this year, so we can play outside. The winter forest is a magical place. - Anna sighs daydreaming. They snuggle up with her friends, close their eyes, and they all dream about the holidays.

Vocabulary:

twelfth – tizenkettedik
 holiday - ünnep
 slowly – lassan
 to adventure – kalandozni
 dear reader – kedves olvasó
 frosty – fagyos/hűvös
 trip– kirándulás/túra
 ponder – elmereng/tűnődik/töpreng
 how fast time passes – milyen gyorsan telik az idő
 Santa/Santa Claus – Mikulás/Télapó
 Christmas – karácsony
 also – is
 bark – vakkant/ugat
 doggie – kutyas
 ask back – visszakérdez
 smile – mosolyog
 favourite – kedvenc
 all year long – az évben/egész évben
 magic – varázslat
 full of – tele
 month – hónap
 nestle – befészkel
 softly – halkan/finoman
 hide – elrejt
 polished – kifényesített

boots – csizma
 reindeer – rénszarvas
 behave – viselkedni
 properly – rendesen/megfelelően
 otherwise – különben
 rod – virgács
 wink – kacsint
 gather – összegyűlik
 family – család
 bake – süt
 cook – főz
 beautiful – gyönyörű
 important – fontos
 together – együtt
 love – szeret
 it snows – esik a hó
 outside – kint
 this year – ebben az évben/idén
 winter forest – téli erdő
 magical place – varázslatos hely
 sigh – sóhajt
 daydreaming – álmodozva/
 ábrándozva
 snuggle - összebújik

*A nyelvleckéket
 Czárth Zsófiának
 köszönhetitek*

Die zwölfte Geschichte, wo die Feiertage kommen...

Es ist Dezember, langsam ein Jahr mit du zu abenteuern

Liebe Leserin, Lieber Leser! Während der morgendlichen frostigen Tour überlegt Anna auch, wie schnell die Zeit vergeht. Der Nikolaus kommt, Weihnachten kommt. Nikolaus, Weihnachten? - das Hündchen bellt, als ob er zurückfragt. Ja, ja, - Anna lächelt, - dieser Monat ist voller Magie, der ist über das ganze Jahr mein Liebling. Ich erzähle dir davon, okay? - fragt sie ihr Pferd und ihren Welpen. Sie kuscheln sich in das frische, weiche Stroh und Anna beginnt leise zu reden. Am 6. Dezember versteckt der Weihnachtsmann Geschenke in deinen polierten Stiefeln. Er arbeitet nachts, besucht alle mit seinen Rentieren, aber niemand kann ihn sehen. Ich hoffe, du benimmst dich auch richtig, denn sonst bekommst du eine Rute. - sie zwinkert und lacht. An Weihnachten kommt die ganze Familie zusammen. Wir backen, kochen, haben Spaß, aber das schönste und wichtigste ist, dass wir zusammen sind und uns lieben. Ich hoffe, es schneit dieses Jahr, damit wir draußen spielen können. Der Winterwald ist ein magischer Ort. - Anna seufzt und träumt. Sie kuscheln sich mit ihren Freunden ein, schließen die Augen und träumen alle von den Feiertagen.

Wörter:

zwölfte – tizenkettedik

der Feiertag - ünnep

langsam – lassan

zu abenteuern – kalandozni

liebe Leserin/liebe Leser – kedves olvasó

frostig – fagyos/hűvös

die Tour– kirándulás/túra

überlegen – elmereng/tűnődik/töpreng

wie schnell die Zeit vergeht – milyen gyorsan telik az idő

der Nikolaus/der Weihnachtsmann – Mikulás/Télapó

das Weihnachten – karácsony

bellen – vakkant/ugat

das Hündchen – kutyus

zurückfragen – visszakérdez

lächeln – mosolyog

das Liebling – kedvenc

über das ganze Jahr – az évben/egész évben

die Magie – varázslat

voller – tele

der Monat – hónap

kuscheln – befészkel

leise – halkan/finoman

verstecken – elrejt

polierten – kifényesített

der Stiefel – csizma

das Rentier – rénszarvas

benahm – viselkedni

richtig – rendesen/megfelelően

sonst – különben

die Rute – virgács

zwinkern – kacsint

zusammen kommen – összegyűlik

die Familie – család

backen – süt

kochen – főz

schön – gyönyörű/szép

wichtig – fontos

zusammen – együtt

lieben – szeret

es schneit – esik a hó

draußen – kint

dieses Jahr – ebben az évben/idén

der Winterwald – téli erdő

magischer Ort – varázslatos hely

seufzen – sóhajt

träumen – álmodozva/ábrándozva

kuscheln – összebújik

A játékhoz hívd segítségül Tóth Betti decemberi cikkét a Lovas Nemzetből!

Hogyan kedveskedjünk a lónak?

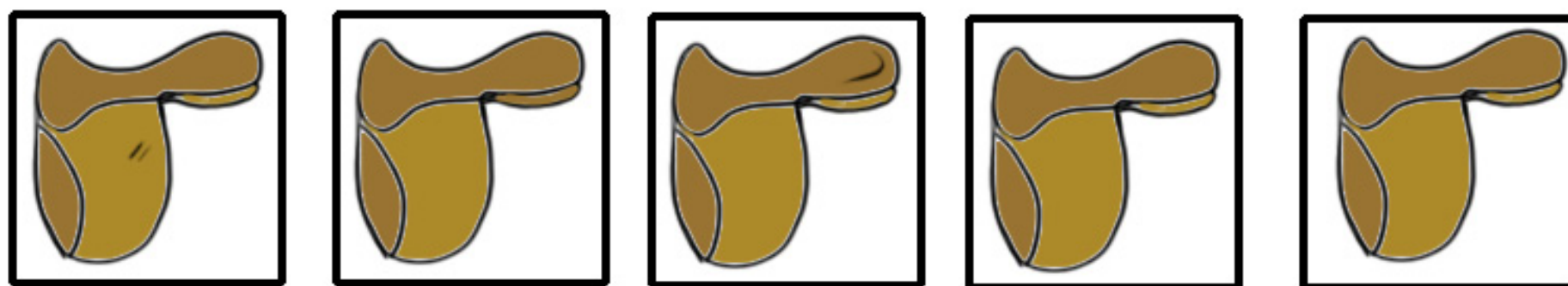
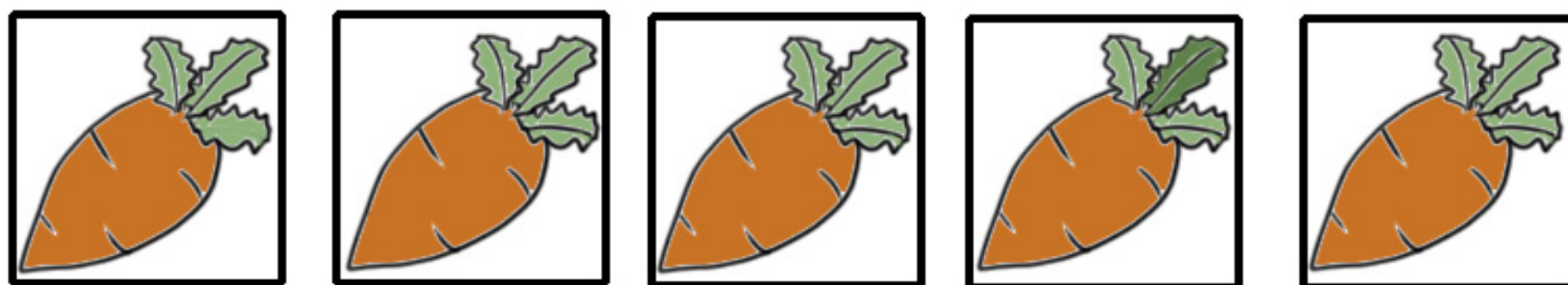
Karikázd be a lovon azokat a területeket, ahol egymást vakargatják a lovak!

Te minek a segítségével tudsz ilyen boldogságot okozni a lovadnak? Kösd össze a lóval azokat, ami igazán jó kapcsolatba hoz benneteket!

Melyik ugyanaz? (SORONKÉNT 2 MEGEGYEZŐ KÉP VAN. MELYEK AZOK?)

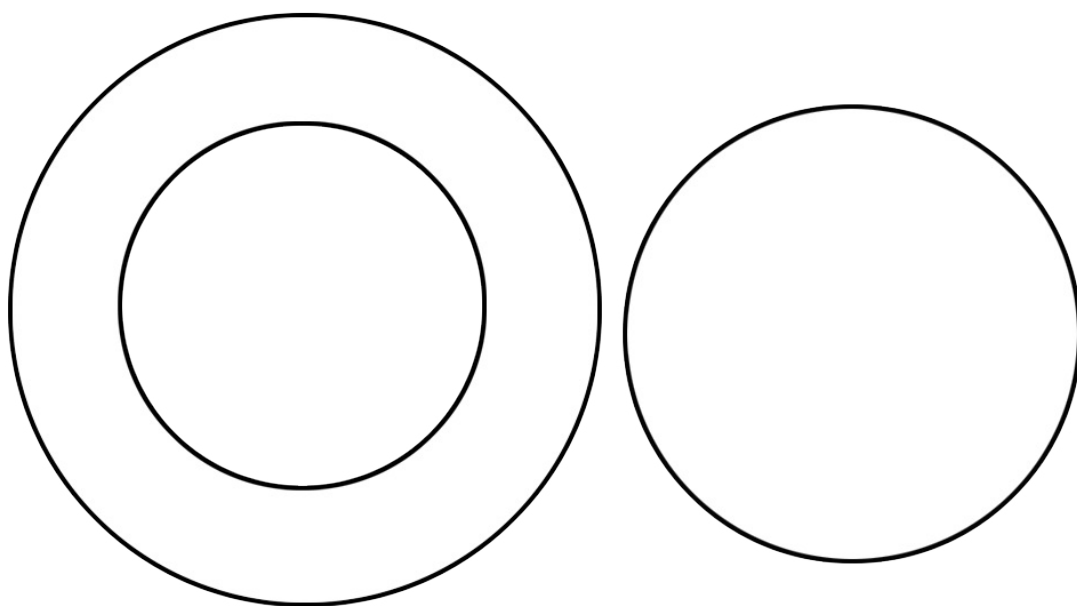
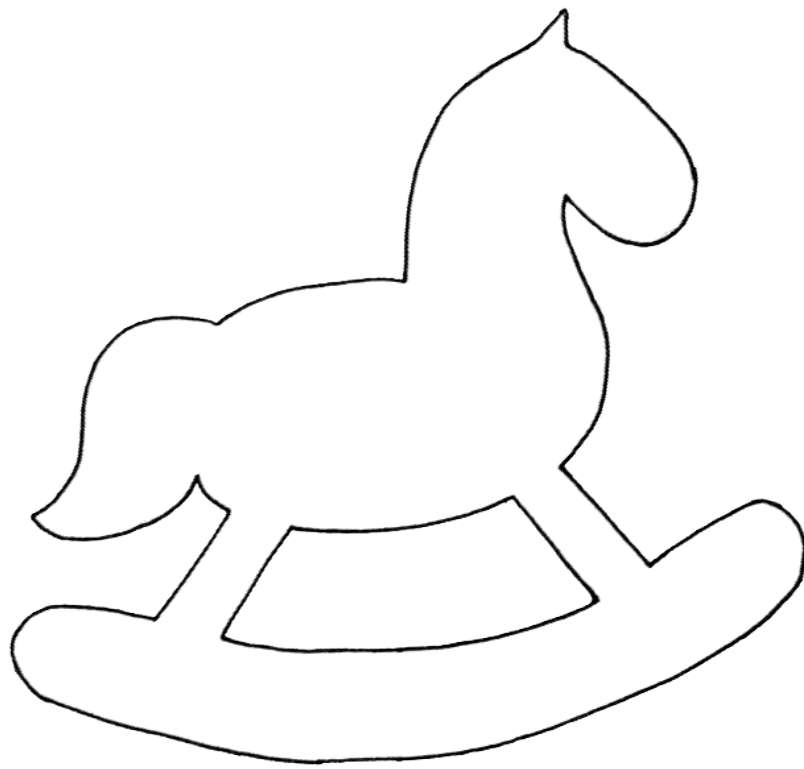
GYERTYAFÉNYES HINTALÓ

Kellékek: (rétegelt) falemez - kb. 4 mm, fűrész, tempera vagy fafesték, lakk, faragasztó, (esetleg kalapács és szög)

Ha van lehetőség, **apival** üssetek össze egy bájos mécsest, mely csodás hangulatot teremt a télies lakásban.

Vágd ki a sablonokat! (Mivel a magazin arányai változhatnak attól függően, hol nyitod meg, érdemes lementeni az oldalt és úgy nyomtatni. A nagy korong átmérője legalább 8 cm legyen!)

A falemezre helyezve őket, ceruzával vezesd végig a kontúrt!

Most jöhet apu, ha túl fiatal vagy! Fűrészsel a forma meg is fog születni. Három részből áll: a hintaló, egy korong, és egy lyukas korong.

Célszerű előre megfesteni a darabokat, hogy később rések se maradjanak szín nélkül.

A lovacskának fess sörényt, színezd a farkát, pingálj rá nyerget, kantárt, esetleg patákat, huncut szemet, de varázsolhatsz rá mintákat is, vagy ami csak az eszedbe jut. Ne feledd kifesteni a korongokat is! Ha ajándéknak készül, írd a karimára kontúrfestékekkel bátran!

Ha a festék megszáradt, már csak a ragasztás maradt hátra. A korongokat óvatosan illeszd össze, pontos legyél! Amikor a korongokat ragasztanád a hintalóhoz, előfordulhat, hogy az nem ragad meg. Ekkor kell egy apró szöveget is bevetni, az egészen biztosan megtartja a lovat.

Már csak egyetlen dolgod maradt! A lakkal megvéded a fát és a festéket, sőt, a gyertya fényében csillogni fog a Te kis lovacskád.

Amikor már a teamécses vidáman fénylik, meglesheted a lovacska mögötti területet, hiszen az árnyéka büszkén izeg-mozog a láng mozgásával együtt.

Neked milyen ötleted van még? Küldd el nekünk!

Reflics Fanni

Mutasd meg nekünk az elkészült műved!

Küldd el az alkotásodról készült képet az INSTÁN!

[juniorlovasnemzet](#)

Alkosd meg minden hónapban a youtube csatornánkon található videó alapján a rajzodat!

Fontos tudnivalók:

* Mindig az adott hónap videója alapján dolgozz!

A decemberi videó:

<https://youtu.be/8aphOyQgImU>

- * Tisztán látható, éles rajzokat fogadunk el, mely fájlnak méretei minimum 1 MB (egy megabájt).
- * Kizárólag a kiírásnak megfelelő pályázatok kerülnek bírálatra, az ettől eltérőek nem vesznek részt a játékban.
- * A játékban korosztálytól függetlenül pályázhatsz.
- * Pályázatotod fájlneve: saját_neved_korod, pl: Pejko Fruzsina pályázata, aki 16 éves: pejkó_fruzsina_16.jpg
- * Egy hónapban maximum egy pályázattal indulhatsz.
- * Az alkotásodat felhasználhatjuk illusztrációként az újságban, honlapon és a facebook oldalon is.
- * A nyerteseket e-mail-ben értesítjük.
- * Cím: lovasnemzetplusz@gmail.com

A legügyesebb rajzokat díjazzuk!

Tárgyi jutalmat kapnak azok az alkotók, akiket a zsűri kiválaszt.
Maximum 2 pályázó/hónap.

*Üveges Nikoletta (17)
A novemberi nyertes*

Itt láthatjátok azokat a rajzokat, amelyek lődösték egymást az első helyekért.

Százvai Nádja (7)

Szép színes!

Ráski Lili (11)

Aranyos, mesés figurák!

Nagy Szonja (9)

Magyar Jázmin (8)

Nagyon részletes.

Cseh Dóra (18)

Kreatív!

Tóth Orsolya (14)

Jó ez a nagy kontraszt.

Papp Ágota (14)

Cuki hópihék!

Címlapon: Szakács Nóri rajza

Játék megfejtések:

Hó, csend, istálló, macska, nyereg

Gyeplő, karórágó, bála

ISSN: 2061-4276

Főszerkesztő: Roflics Fanni

Szerzők: Bozó Zsuzsanna (Daimond), Csikós Boglárka, Czárth Csenge Zsófia, Mráz Edina, Sárvári Evelin, Szakács Nóri, Szöllős Judit, Tászler Melinda, Tombor Mónika, Tóth Betti

Főmunkatárs: Király Éva

Vizuális segítőnk: Pixabay.com

Kiadó: Nemzeti Lovaskör, egyesület a lovas nemzetért

Kiadó székhelye: 8915 Nemesrádó, Petőfi köz 5.

Kiadásért felelős személy: Roflics Fanni

Megjelenik: havonta, ingyenes, letölthető pdf formátumban

Elérhetőségek

Honlap: lovasnemzet.hu

E-mail: lovasnemzetplusz@gmail.com

Facebook: [Junior Lovas Nemzet](https://www.facebook.com/JuniorLovasNemzet)

Instagram: [juniorlovasnemzet](https://www.instagram.com/juniorlovasnemzet)

Telefon: 20/449-86-96

Junior Lovas Nemzet